

Phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến xuất khẩu hạt điều của Việt Nam sang các nước có nền kinh tế lớn

Lê Thị Ánh Tuyết^(*) • Bùi Thị Thu Vân

Ngày nhận bài: 14/10/2024 | Biên tập xong: 02/11/2024 | Duyệt đăng: 12/11/2024

TÓM TẮT: Nghiên cứu này được thực hiện nhằm xác định và đo lường mức độ tác động của các yếu tố ảnh hưởng đến việc xuất khẩu hạt điều (XKHĐ) của Việt Nam sang một số quốc gia có nền kinh tế quy mô lớn trên thế giới. Nghiên cứu sử dụng mô hình trọng lực trong kinh tế với bộ dữ liệu bảng của 14 quốc gia trong giai đoạn 2004–2023, đồng thời so sánh và lựa chọn trong các phương pháp Pooled OLS, FEM, REM và FGLS để hồi quy và ước lượng mô hình. Kết quả nghiên cứu cho thấy GDP của nước nhập khẩu, số người lao động ở quốc gia xuất khẩu, tỷ giá hối đoái, sản lượng thu hoạch hạt điều và khoảng cách địa lý có ảnh hưởng cùng chiều đối với kim ngạch XKHĐ tại Việt Nam. Trong khi đó, biến GDP bình quân đầu người nước nhập khẩu và diện tích trồng điều lại có ảnh hưởng ngược chiều lên kim ngạch xuất khẩu. Từ kết quả nghiên cứu trên, tác giả đưa ra một số khuyến nghị nhằm đẩy mạnh XKHĐ sang các quốc gia đối tác.

TỪ KHÓA: Hạt điều, mô hình trọng lực, Việt Nam, xuất khẩu.

Mã phân loại JEL: F13, F14, F15.

DOI: <https://doi.org/10.63065/ajeb.vn.2024.224>.

1. Giới thiệu

XKHĐ được xem là một trong những ngành nông sản xuất khẩu chủ lực của Việt Nam trong suốt những năm qua. Việt Nam hiện là một trong những quốc gia dẫn đầu thế giới về sản xuất và XKHĐ, đóng góp đáng kể vào thu nhập quốc gia và tạo ra hàng triệu việc làm cho người lao động. Thị trường XKHĐ của Việt Nam rất đa dạng với hơn 90 quốc gia và vùng lãnh thổ. Những khách hàng chính của Việt Nam đứng đầu là Hoa Kỳ, tiếp đến là Trung Quốc, Hà Lan, Đức và Úc.

Theo dữ liệu được tổng hợp từ ITC Trade Map và báo cáo của VINACAS, kim ngạch XKHĐ luôn có xu hướng tăng trong suốt hai thập kỷ qua (Hình 1). Ngoại trừ năm 2022 là một năm khó khăn đối với thị trường XKHĐ nhưng vị thế của Việt Nam vẫn giữ vững số 1 trong thị trường xuất khẩu điều trên thế giới.

^(*) Lê Thị Ánh Tuyết - Trường Đại học Ngân hàng TP.HCM, 56 Hoàng Diệu 2, Phường Linh Chiểu, Thành phố Thủ Đức, Thành phố Hồ Chí Minh;
Email: tuyetlta@hub.edu.vn.